

К.е.н., доцент Скорба О.А.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Світова економічна думка в галузі незалежного аудиту свідчить про наявність розвинутої системи англomовної термінології у сфері економічного та бізнесового контролю, де загальним поняття прийнято термін “auditing”, а далі – похідні від цього терміну: governmental auditing — державний аудит (ревізія), independent auditing — незалежний аудит. Взагалі, саме в англійській мові термін “audit” означає діяльність, пов’язану з контролем господарської діяльності. Це може бути пов’язано з тим, що значення слова “control” в англійській мові ще більш неоднозначне, ніж в українській.

В сучасних умовах розвитку економіки Українських підприємств, все більшої уваги потребує поняття саме «аудит ефективності нематеріальних активів». Поняття «аудит ефективності» – форма контролю, яка спрямована на визначення ефективності використання коштів з метою реалізації запланованих цілей, та встановлення чинників, які перешкоджати цьому. Аудит ефективності нематеріальних активів це принципово нова форма аудиту, яка відіграє більшу роль в обліку підприємства, мета якого надати безумовні гарантії ефективної роботи суб’єкта господарювання в результаті ефективного використання нематеріальних активів.

Ми вважаємо за необхідне зауважити, що поняття аудиту на відміну від поняття контроль є більш вузьким. Під поняттям аудит необхідно розуміти саме незалежну перевірку, яку проводять незалежні сертифіковані аудитори та аудиторські фірми на відміну від державних контролюючих органів, які проводять саме фінансовий контроль. Державні органи, як правило проводять фінансовий контроль державних органів, і лише як виняток, можуть проводити

фінансовий контроль недержавних суб'єктів господарювання. Як відомо, більшість суб'єктів господарювання є публічними акціонерними товариствами, що не є державними. Тому на нашу думку більш правильним є використання саме терміну аудит.

Сутністю проблеми контролювання ефективності використання нематеріальних активів в тому, що більшість суб'єктів господарювання, які зіткнулися з проблемами ефективності витрачання коштів на придбання нематеріальних активів, навіть не замислюються над необхідністю та важливістю проведення аудиту ефективності не тільки своєї діяльності, але і аудиту ефективності використання нематеріальних активів. На більшості підприємств спостерігається відсутність кваліфікованих фахівців, які б були в змозі проводити контроль та аналіз основних показників діяльності суб'єкта господарювання та своєчасно розробляти посткризові кроки розвитку діяльності суб'єкта господарювання, не кажучи вже про аналіз ефективності використання нематеріальних активів.

Під аудитом ефективності використання нематеріальних активів нами розуміється перевірка економічності, продуктивності і результативності використання нематеріальних активів в діяльності суб'єкта господарювання.

Метою аудиту ефективності використання нематеріальних активів є: виявлення ступеню результативності їх використання; встановлення обсягів альтернативних доходів від їх використання; надання управлінському персоналу суб'єкта господарювання інформації про ефективність використання нематеріальних активів.

В процесі проведення аудиту, визначається обсяг та методика проведення аудиту ефективності використання нематеріальних активів та дає можливість визначити потенційні помилки в обліку суб'єкта господарювання.

Аудит ефективності використання нематеріальних активів необхідно проводити у певній послідовності, що визначає методику його проведення.

Аудит ефективності використання нематеріальних активів є дуже перспективним видом аудиту у сфері реального бізнесу. З його допомогою

проводиться контроль управління нематеріальними активами суб'єкта господарювання, за підсумками проведення якого формуються незалежні звіти про ступінь результативності розпоряджання ними, ефективності управлінських рішень та витрачених на це коштів суб'єкта господарювання, власника, інвестора, тощо. Все це буде в кінцевому результаті впливати на отримання прибутку, здійснення інноваційної діяльності, та ефективного ведення виробництва суб'єкта господарювання за допомогою нематеріальних активів.

Література

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.05.1993 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
2. І.І., Пилипенко Аудит. Методика документування [Текст]: Кол. авторів. За заг. ред. академіка АЕНУ, д.е.н., проф. І.І. Пилипенка. – К.: Інформаційно-видавничий центр Держкомстату України. – 2003. – 457 с.
3. О.В., Кантаєва, М.І., Бабіч Контроль ефективності використання нематеріальних активів для прийняття управлінських рішень / О.В., Кантаєва, М.І., Бабіч – Режим доступу: <http://eztuir.ztu.edu.ua/68/1/177.pdf>.
4. Rathe A.W. Management controls in business, in Malcolm, D.G., and Rowe, A. J. (Eds.), Management Control Systems. Wiley, 1960.
5. Howell Robert A. Accounting Scandals: Where were the CFOs? // Business Strategy Review, Winter 2002.

Скорба О.А. Аудит ефективності використання нематеріальних активів [Текст] / О.А. Скорба // Dny vědy - 2015 – materiály xi mezinárodní vědecko - praktická konference (27 března - 05 dubna 2015 roku). - Praha: Publishing House «Education and Science», 2014. - С. 59-61.

